

OCHRONA INWESTYCJI FINANSOWANYCH PRZEZ UE W RAMACH PAKTÓW UCZCIWOŚCI

PRZEWODNIK DLA DECYDENTÓW
PO WSPÓLNYM MONITOROWANIU
ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

**INTEGRITY
PACTS EU**

Niniejsza publikacja została opracowana w ramach projektu „Integrity Pacts – Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds, Phase 2” finansowanego przez Komisję Europejską. Publikacja odzwierciedla wyłącznie poglądy jej autorów i nie stanowi wyrazu poglądów Komisji Europejskiej. Komisja Europejska nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej treści.

W ramach projektu „Integrity Pacts – Civil Control Mechanism for Safeguarding EU Funds” agencje rządowe, społeczeństwo obywatelskie i sektor prywatny w 11 krajach UE podjęły współpracę, której celem był zagwarantowanie przygotowania i realizacji 18 dużych zamówień publicznych zgodnie z najwyższymi możliwymi standardami przejrzystości i odpowiedzialności.

transparency.org/integritypacts

Ochrona inwestycji finansowanych przez UE w ramach paktów uczciwości

Przewodnik dla decydentów po wspólnym monitorowaniu zamówień publicznych

Autor: Rafael García Aceves

Autorzy: Sarah Dalton, Eka Rostomashvili, Anna Zamparo i Ivan Zupan; ActionAid Italia, Amapola Progetti, Institutul pentru Politici Publice, Societatea Academică din România, Fundacja im. Stefana Batorego oraz oddziały Transparency International w Bułgarii, Czechach, Grecji, na Węgrzech, we Włoszech, na Łotwie, Litwie, w Portugalii, Rumunii i Słowenii.

Projekt: Aleš Brce

Pragniemy podziękować naszym kolegom z DG REGIO za ich stałe wsparcie i przemyślane uwagi, które przyczyniły się do nadania kształtu tej publikacji. Dziękujemy również kolegom z Sekretariatu Transparency International i Transparency International EU, którzy pomogli w przygotowaniu publikacji.

Dołożono wszelkich starań, aby zweryfikować dokładność informacji zawartych w niniejszym raporcie. Wszystkie informacje zostały uznane za poprawne na dzień 16 marca 2021 roku. Transparency International nie ponosi jednak odpowiedzialności za konsekwencje ich wykorzystania do innych celów lub w innych kontekstach.

ISBN: 978-3-96076-165-5

Wydane przez Transparency International, 2021. O ile nie zaznaczono inaczej, ta praca jest udostępniona na licencji CC BY-ND 4.0 DE. Cytowanie dozwolone. Prosimy o kontakt z Transparency International - copyright@transparency.org - w sprawie opracowań.

CZAS NA ODBUDOWĘ – CZAS NA OTWARTOŚĆ I UCZESTNICTWO

Pandemia COVID-19 wystawiła na próbę zdolność wielu rządów do szybkiego i skutecznego reagowania na potrzeby społeczne. Instytucje publiczne stanęły w obliczu zwiększonej kontroli i większych oczekiwań w zakresie świadczenia usług i realizacji projektów istotnych dla przyspieszenia sprawiedliwego wyjścia z kryzysu.

Państwa Unii Europejskiej uzgodniły bezprecedensowy budżet na lata 2021- 2027, który wyniósł 1,8 biliona euro. W ciągu najbliższych miesięcy i lat rządy krajowe przeznaczą znaczną część tych środków na inwestycje publiczne. Nadzwyczajny napływ środków inwestycyjnych, wraz z koniecznością ich szybkiego wydawania, znacząco zwiększa ryzyko pojawienia się nadużyć i korupcji.

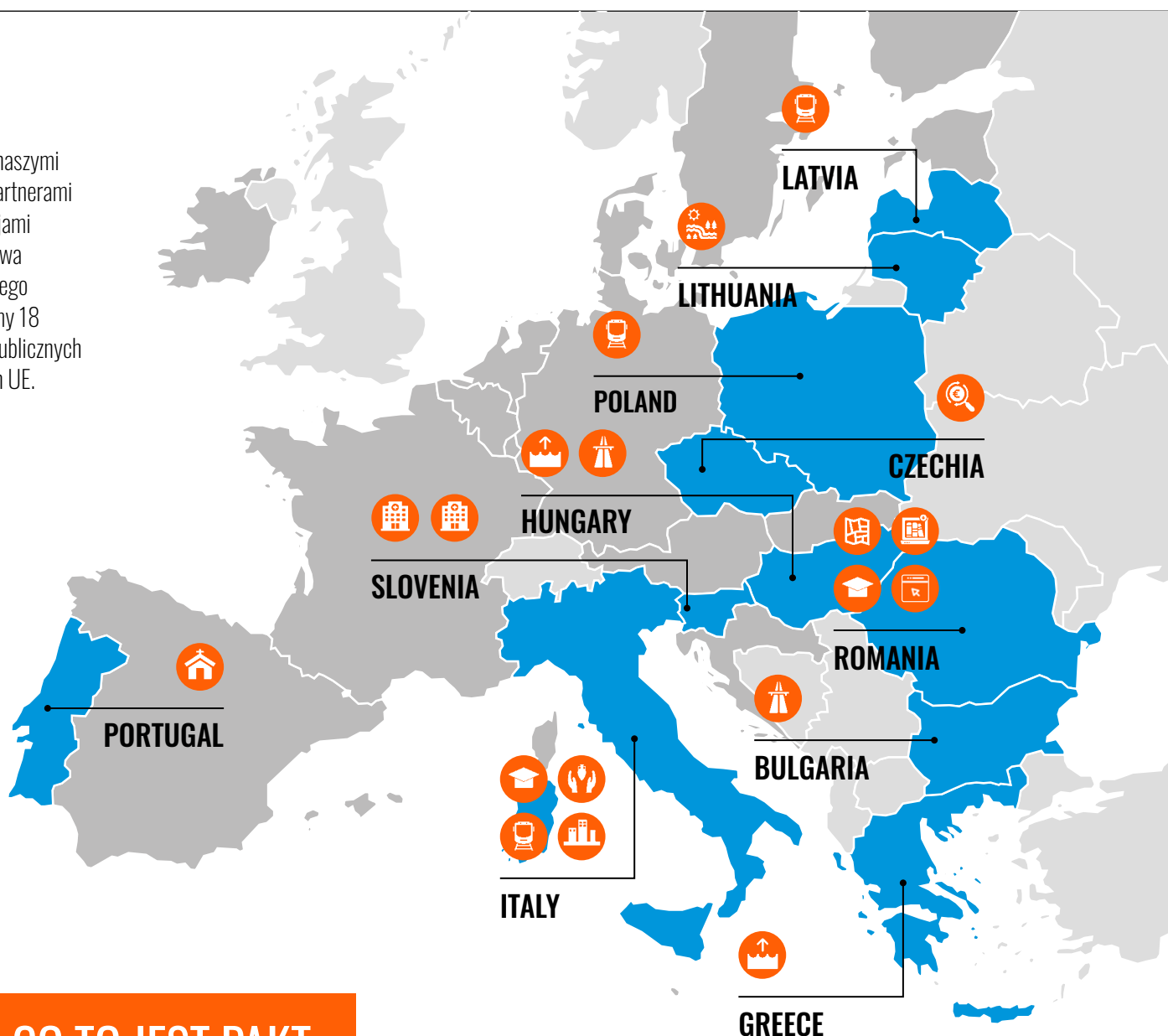
Nie istnieje lepszy moment na uzupełnienie istniejących mechanizmów kontroli o otwarte i partycypacyjne środki nadzoru. Pakty uczciwości dają możliwość współpracy władzom w całej UE ze społeczeństwem obywatelskim, prowadzącej do większej przejrzystości i odpowiedzialności w zamówieniach publicznych.

PAKTY UCZCIWOŚCI -WYPRÓBOWANE I SPRAWDZONE W UE

Różnorodność inwestycji publicznych sprawia, że mało prawdopodobne jest, aby istniało jedno rozwiązanie, które pozwoliłoby zapobiegać ryzyku niegospodarności, nadużyć finansowych i korupcji oraz na nie reagować. Zagrożenia te przejawiają się w różny sposób w zależności od państw i projektów. Istnieją jednak dowody na to, że strategie oparte na otwartości, zaangażowaniu obywateli i dopuszczeniu do obserwacji zewnętrznych obserwatorów mogą zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia korupcji i nadużyć w zamówieniach publicznych. Mogą one również poprawić

MAPA 1:

Wspólnie z naszymi lokalnymi partnerami – organizacjami społeczeństwa obywatelskiego monitorujemy 18 zamówień publicznych w 11 krajach UE.

CO TO JEST PAKT UCZCIWOŚCI?

Pakt uczciwości to mechanizm umożliwiający podmiotowi publicznemu lub grupie takich podmiotów współpracę ze społeczeństwem obywatelskim w celu zapewnienia zgodności działań władz i oferentów z wymogami prawa, przeciwdziałania ryzyku korupcji i zwiększenia zaufania publicznego do danej inwestycji. W drodze umowy publicznej zaangażowane strony zobowiązują się do powstrzymania się od wszelkich zachowań korupcyjnych oraz do zwiększenia przejrzystości i odpowiedzialności w całym procesie. Umowa wprowadza niezależny mechanizm, na czele którego stoi obserwator społeczny, który monitoruje przestrzeganie przepisów.

Photo by Guillaume Périgois on Unsplash

efektywność zamówień publicznych i końcowo doprowadzić do wzrostu zaufania publicznego. Pakt uczciwości jest narzędziem stworzonym do osiągnięcia właśnie tych celów.

We współpracy z Komisją Europejską w latach 2015-2021 paktami uczciwości zostało objętych 18 inwestycji publicznych w 11 krajach UE (zob. Mapa 1).^{*} Te różnorodne projekty monitorowane są przez grupę niezależnych organizacji: Action Aid Italia, Amapola Progetti, Institutul pentru Politici Publice, Societatea Academică din România, Fundacja im. Stefana Batorego oraz oddziały Transparency International w Bułgarii,

^{*} Więcej informacji można znaleźć na stronach: www.transparency.org/en/projects/integritypacts (Transparency International) i https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/how/improving-investment/integrity-pacts/ (Komisja Europejska)

Czechach, Grecji, na Węgrzech, we Włoszech, na Łotwie, Litwie, w Portugalii, Rumunii i Słowenii. Ich wdrożenie pokazuje, że pakt uczciwości tworzy dla władz elastyczne ramy współpracy ze społeczeństwem obywatelskim, wykonawcami i obywatelami. Ten projekt pilotażowy przyniósł kilka kluczowych rezultatów:

1. Ulepszony projekt i dokumentacja umów prowadzi do lepszych wyników

- Na etapie planowania i przetargów

obserwatorzy przekazywali instytucjom zamawiającym informacje zwrotne, które umożliwiały im przestrzeganie zasad udzielania zamówień publicznych i poprawę warunków do promowania uczciwości i zwiększenia konkurencji.

- Związane z tym korekty szacunków finansowych, badań rynkowych lub kryteriów technicznych pozwoliły władzom na wykrycie możliwości oszczędności lub maksymalizacji stosunku jakości do ceny, a także na dostosowanie ram czasowych projektów.

2. Prawidłowe i solidne procedury zawierania umów

- Eksperti w zespołach monitorujących wydawali opinie i rekomendacje, które miały na celu utrzymanie zgodności z przepisami i zapobieganie naruszeniom prawa, zmniejszając tym szanse na zaskarżenie.
- Zespoły monitorujące wspierały przestrzeganie kryteriów kwalifikacji i oceny przez instytucje zamawiające, zgodnie z ustaloną dokumentacją kontraktową.

3. Zapobieganie niepożądanym wpływom i próbom korupcji

- Obserwatorzy zwiększali zdolność instytucji zamawiających do wykrywania konfliktów interesów, przedstawiając mechanizmy zarządzania nimi i zapobiegania nieuczciwym wpływom.
- W przypadkach, w których wykryto oznaki potencjalnych nadużyć i korupcji, współpraca obserwatorów z instytucjami zarządzającymi i antykorupcyjnymi umożliwiła przeanalizowanie sprawy i wprowadzenie zmian do inwestycji w celu ograniczenia ryzyka.

4. Zwiększenie zaufania poprzez zbliżenie inwestycji do beneficjentów

- Mechanizm monitorowania zapewnił społeczeństwu niezależnych obserwatorów zewnętrznych, którzy regularnie informowali opinię publiczną poprzez swoje strony internetowe, sprawozdania oraz działania angażujące społeczność.
- Aktywny kontakt obserwatorów ze społeczeństwem pomógł przełożyć skomplikowane decyzje techniczne na przystępny język, informując w ten sposób zainteresowane społeczności i odbiorców inwestycji. W niektórych przypadkach obywatele byli bezpośrednio zaangażowani w działania monitorujące.

5. Nowe możliwości poprawy polityki i regulacji w zakresie zamówień publicznych

- Ściśle współpracując z władzami, obserwatorzy udokumentowali niedociągnięcia w rozwiązaniach i przepisach, które miały wpływ na zamówienia publiczne. Dzięki raportom obserwatorów sprawy te były przedstawiane i wyjaśniane opinii publicznej, wskazując na przesłanki do ewentualnych reform. Ogólnodostępne raporty z monitoringu mogą być również źródłem informacji wykorzystywanym podczas przyszłych dyskusji prawnych oraz drogowskazem dla publicznych decydentów i ustawodawców w jaki sposób obecny stan prawny wynikający z ustaw i dyrektyw udoskonalić.

CO OBEJMUJE PAKT UCZCIWOŚCI?

Pakt uczciwości może być dostosowany do konkretnych rynków, sektorów i ram prawnych. Umowa o ustanowieniu paktu uczciwości musi jednak zawierać pięć zasadniczych postanowień:

1. Zobowiązanie publiczne

- Oświadczenie zaangażowanych stron, w którym zobowiązują się one do przestrzegania prawa i powstrzymywania się od wszelkich aktów korupcji. Do podpisania i przestrzegania tych zobowiązań zachęca się również oferentów.

2. Niezależny mechanizm monitorowania

- Mechanizm angażowania społeczeństwa obywatelskiego, którego zadaniem jest monitorowanie przestrzegania zobowiązań oraz wydawanie zaleceń dotyczących zapobiegania korupcji i zwiększania przejrzystości całego procesu - w razie potrzeby przy wsparciu ekspertów technicznych.

3. Zasady operacyjne

- Podstawowe zasady i aspekty praktyczne obejmujące takie kwestie, jak to kto kieruje

mechanizmem monitorowania, jak jest on finansowany i jak wybierani są eksperci techniczni.

4. Dostęp do informacji

- Zobowiązania i procedury dotyczące terminowego przyznania zespołowi monitorującemu dostępu do danych i informacji związanych z zawieraniem umów, a także, w stosownych przypadkach, warunki dostępu do danych szczególnie chronionych lub poufnych.

5. Kontakt ze społeczeństwem

- Wytyczne i obowiązki obserwatora społecznego w zakresie informowania opinii publicznej o postępach inwestycji, w tym regularne publikowanie raportów z monitoringu.

Władze i obserwatorzy społeczni mogą rozważyć wprowadzenie dodatkowych, specyficznych dla danej inwestycji zapisów, które pomogłyby zwiększyć przejrzystość, otwartość i uczestnictwo w poszczególnych projektach.

OTWARTE DANE I PAKTY UCZCIWOŚCI

Gdy władze udostępniają informacje w formie otwartych danych, mogą jeszcze bardziej wzmocnić potencjał paktów uczciwości w zakresie zapobiegania korupcji. Przykładowo, dostępne otwarte dane pozwalają na opracowanie wizualizacji i narzędzi, które przybliżają beneficjentom projekt i zamawiającego. Niektóre pakiety uczciwości przyczyniły się do zwiększenia przejrzystości poprzez działania uzupełniające mające na celu dostarczanie i ujawnianie danych o zamówieniach w otwartych formatach lub zgodnie z krajowymi lub globalnymi standardami, takimi jak standard otwartych danych kontraktowych (OCDS).

ROZPOCZĘCIE PRACY W RAMACH PAKTU UCZCIWOŚCI

Transparency International zachęca decydentów wszystkich państw członkowskich do skorzystania z mechanizmu paktu uczciwości w celu zabezpieczenia strategicznych inwestycji finansowanych przez UE w ramach nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027 oraz funduszy odbudowy. Kilka kluczowych informacji może pomóc władzom publicznym w podjęciu świadomej decyzji o wdrożeniu paktu uczciwości:

1. Jakie inwestycje są odpowiednie dla paktu uczciwości?

Przy wyborze projektów należy kierować się oceną sytuacji. Zalecamy, aby władze zaangażowały się we współpracę ze społeczeństwem obywatelskim, Komisją Europejską i ekspertami w celu oceny, które inwestycje mogą być szczególnie narażone na ryzyko niewłaściwego zarządzania, oszustw i korupcji.

Nasze doświadczenie w UE pokazuje, że pakt uczciwości mogą zapewnić dodatkową ochronę lub wnieść nową wartość, jeśli inwestycja posiada przynajmniej jedną z następujących cech:

- **Duże zainteresowanie opinii publicznej.** Inwestycje związane ze świadczeniem podstawowych lub kluczowych usług często wzbudzają zainteresowanie i motywują do zaangażowania bezpośrednich odbiorców, lokalne społeczności i opinię publiczną. W takich przypadkach pakt uczciwości mogą zwiększyć przejrzystość, partycypację publiczną i odpowiedzialność, przyczyniając się ostatecznie do wzrostu zaufania.
- **Złożoność.** Projekty o złożonej konstrukcji lub realizowane na rynkach o wysokim stopniu zaawansowania technicznego często wymagają skomplikowanych zasad i procedur przetargowych. Może to zwiększyć ryzyko nieuczciwości i ograniczenia konkurencji poprzez stosowanie restrykcyjnych kryteriów, manipulowanie ofertami, przekupstwo i inne formy korupcji.
- **Rynki niszowe, nieznane lub dysfunkcyjne.** Projekty realizowane na wyspecjalizowanych rynkach* lub takich, na których konkurencja jest ograniczona, albo na których firmy zachowują się w sposób niepokojący, stanowią sygnał ostrzegawczy. Pakty uczciwości są odpowiednie w przypadku nieznanosti nowego rynku lub obaw związanych z zachowaniami antykonkurencyjnymi lub nielegalnymi, takimi jak zminy cenowe lub przetargowe.
- **Oznaki korupcji.** Należy przeanalizować precedensy, próby lub podejrzenia zachowań korupcyjnych w otoczeniu władz publicznych (takich jak łapówkarstwo, konflikt interesów lub niewłaściwy wpływ). Skorumpowane podmioty mogą dalej działać w podobny sposób przy kolejnych projektach realizowanych przez tą samą instytucję zamawiającą lub w obrębie tej samej branży.
- **Duże kwoty.** Ogólnie rzecz biorąc, inwestycje o wyższych kosztach są bardziej podatne na działania korupcyjne. Możliwość sprzeniewierzenia dużej ilości środków zwiększa szanse między innymi na przekupstwo i zachowania kartelowe. Nieprzyjęto żadnego uniwersalnego ani wewnątrzunijnego progu, poniżej którego pakt uczciwości nie byłby odpowiedni, ponieważ wielkości należy rozpatrywać w odniesieniu do budżetów poszczególnych organów. Dla porównania, średnia** wartość 18 projektów monitorowanych w ramach unijnego projektu "Pakt uczciwości" wynosiła 12,3 mln EUR, przy czym wartości te wahały się od 130 000 EUR do 250 mln EUR.

* Zobacz na przykład, w jaki sposób pakt uczciwości w Grecji, na Węgrzech i w Słowenii przyczyniają się do realizacji projektów związanych z klimatem: <http://anticorru.pt/2uQ> (Transparency International, 11 grudnia 2020 r.)

** Obliczona średnia wartość na podstawie szacunków budżetowych dla każdego kontraktu objętego monitoringiem.

2. Kiedy należy rozpocząć pakt uczciwości?

Pakt uczciwości najlepiej jest wprowadzać na etapie planowania inwestycji, a najpóźniej w fazie przed ogłoszeniem przetargu. Umowy zawierane już w fazie przetargu i na późniejszych etapach są mniej odpowiednie ponieważ nie zawsze jest możliwe dokonanie przeglądu i potwierdzenie zgodności poprzednich etapów z przepisami dotyczącymi zwalczania nadużyć finansowych i ze standardami uczciwości.

3. Jak długo trwa pakt uczciwości?

Zakres i długość trwania paktu uczciwości zależy od charakteru i wielkości projektów. W wersji minimum pakt uczciwości powinien obejmować etapy od planowania do udzielenia zamówienia, a w miarę możliwości i w

stosownych przypadkach, cały cykl zamówienia - od planowania do realizacji. Decyzja powinna zostać przedyskutowana przez władze i obserwatora oraz uwzględniać ryzyko specyficzne dla danego projektu.

4. Ile kosztuje pakt uczciwości?

Koszty wdrożenia paktu uczciwości różnią się w zależności od ustaleń dotyczących wdrożenia, działań objętych procesem oraz złożoności procedur przetargowych. Z doświadczenia wynika jednak, że stanowią one niewielki procent całkowitych szacowanych kosztów projektu.

Szacuje się, że koszt paktów uczciwości ustanowionych w ramach projektu pilotażowego UE wyniósł od 70 000 do 250 000 EUR.* W tym przedziale mieszczą się projekty

* Nie jest to maksymalna granica możliwych kosztów paktu uczciwości. Długość, rozległość i złożoność monitorowanych projektów mogą zwiększyć koszty monitorowania.

ROZWIĄZANIE NAGRADZANE W UNII EUROPEJSKIEJ

W 2019 r. projekt Integrity Pacts EU otrzymał *Nagrodę Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za Dobrą Administrację 2019* w kategorii „Doskonałość w otwartej administracji”.** W tym samym roku w specjalnym sprawozdaniu *Europejskiego Trybunału Obrachunkowego* pakt uczciwości zostały wyróżnione jako „innovacyjny środek zapobiegania nadużyciom finansowym”.***

** Nagroda Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich za dobrą administrację 2019.

*** Europejski Trybunał Obrachunkowy (2019) "Tackling fraud in EU cohesion spending: managing institutions need to strengthen detection, response and coordination".

udzielania zamówień o różnej długości i złożoności w różnych krajach UE. Poniższe dwa przypadki ilustrują koszty dwóch różnych umów, jednej na usługi doradcze, a drugiej na remont budynku:

- We **Włoszech** oddział Transparency International Włochy monitorował projekt kontraktowy o szacunkowej wartości 1,95 mln euro, który miał na celu zapewnienie wsparcia technicznego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego dla rządu regionalnego Lombardii. Czteroletni proces monitoringu kosztował około 70 000 euro, z czego 27 000 euro przeznaczono na usługi ekspertów technicznych.
- W **Słowenii** Transparency International Słowenia (Društvo Integriteta) monitorował inwestycję o wartości 3,8 mln euro, dotyczącą renowacji systemów energetycznych w dwóch szpitalach. Koszty działań monitoringowych wyniosły około 250 000 euro w ciągu pięciu lat, w tym 133 000 euro przeznaczono na usługi ekspertów.

5. Jak oszacować koszt mechanizmu monitorowania?

Aby oszacować koszt paktu uczciwości, należy uwzględnić co najmniej charakterystykę i złożoność projektu związanego z udzielaniem zamówień oraz czas trwania monitoringu. Ocena tych czynników pomoże instytucjom oszacować zasoby niezbędne do pomyślnej realizacji podstawowych działań w ramach paktu uczciwości, w tym:

- projekt i wybór zespołu monitorującego;
- badania i analizy przygotowawcze;

- rewizja pełnej dokumentacji przetargowej, przy wsparciu ekspertów technicznych;
- udział w spotkaniach i wydarzeniach związanych z projektem, wizyty w terenie, testy itp.;
- dostarczanie sprawozdań i informacji o działaniach realizowanych ze społeczeństwem;
- zasięg i rozpowszechnianie wniosków z monitoringu.

Inwestycje o dużym stopniu skomplikowania technicznego, o skomplikowanych procedurach przetargowych lub wdrożeniowych, które monitorowane są aż do etapu odbioru zamówienia, będą prawdopodobnie wymagały większych nakładów finansowanych.

6. Kto może kierować mechanizmem monitorowania?

Pakt uczciwości jest prowadzony i wdrażany przez organizację społeczną lub koalicję takich organizacji uznaną za bezstronną i niezależną. Ze względu na charakter współpracy i oczekiwane rezultaty ważne jest, aby organizacja taka posiadała udokumentowaną wiedzę specjalistyczną w zakresie przeciwdziałania korupcji, zamówień publicznych lub pokrewnych dziedzin. Do udziału w programie nie kwalifikują się organizacje zależne politycznie, przedsiębiorstwa, organizacje medialne i inne grupy nastawione na zysk.

W ramach unijnego projektu „Pakty uczciwości” 15 niezależnych organizacji społecznych prowadziło monitoring w 11 krajach. Monitorujący zostali wybrani w drodze otwartego zaproszenia. W całej UE działają 22 krajowe oddziały Transparency

International,* a także inne grupy społeczeństwa obywatelskiego posiadające udokumentowane doświadczenie w dziedzinie walki z korupcją, uczciwych przetargów i zaangażowania obywatelskiego.

7. W jaki sposób wybierana jest organizacja kierująca mechanizmem monitorowania?

Jeżeli nie wskazano jeszcze żadnej organizacji społeczeństwa obywatelskiego, władze zamierzające wprowadzić w życie pakt uczciwości powinny ogłosić zaproszenie do składania deklaracji zainteresowania. Można to zrobić w przypadku, gdy więcej niż jedna organizacja posiada zdolności i doświadczenie niezbędne do prowadzenia i koordynowania monitoringu.

Aby zapewnić bezstronność i niezależność procesu, zaproszenie powinno być wystosowane we współpracy z podmiotem zewnętrznym, takim jak organ nadzoru lub inna organizacja społeczeństwa obywatelskiego nieuczestnicząca w niezależnym monitoringu. Zaproszenie do składania deklaracji zainteresowania powinno określać cechy i zakres projektu będącego przedmiotem umowy, jego przewidywany czas trwania oraz szacunkowy zakres dostępnych środków, a także kryteria kwalifikowalności i kwalifikacji.

Organizacje non-profit powinny przedstawić dokumenty potwierdzające ich kwalifikacje, wykazujące wiedzę i doświadczenie w zakresie regulacji i procedur dotyczących zamówień publicznych. Należy również zachęcić je do przedstawienia ogólnego planu dotyczącego

struktury zespołu monitorującego i jego działań, szacunkowego budżetu oraz informacji na temat ich zdolności do nawiązywania kontaktów z odpowiednimi interesariuszami, a zwłaszcza ze społeczeństwem. Zainteresowani uczestnicy powinni mieć wybór działania we współpracy lub złożenia indywidualnej propozycji poprowadzenia monitoringu.

Ważne jest, aby rozpowszechnić zaproszenie różnymi kanałami i zapewnić organizacjom wystarczająco dużo czasu na zapoznanie się z nim i przedstawienie wymaganych informacji. Niezbędny jest również mechanizm przyjmowania pytań lub wniosków o wyjaśnienia od zainteresowanych organizacji oraz udzielania na nie publicznych odpowiedzi.

8. W jaki sposób wybierany jest zespół monitorujący?

Organizacja prowadząca monitoring powołuje zespół ekspertów z różnych dziedzin, w zależności od charakteru i złożoności projektu. Zazwyczaj są to osoby o udokumentowanym dorobku, np. nauczyciele akademicy lub doświadczeni specjaliści. Poza zapewnieniem, że mają oni przekonujące referencje, organizacja prowadząca wdraża mechanizmy kontroli uczciwości i zapobiega konfliktom interesów, aby zagwarantować bezstronność i niezależność wszystkich członków zespołu monitorującego, w tym ekspertów technicznych.

9. Jakie istnieją źródła finansowania?

Wcześniejsze paki uczciwości dostarczyły przydatnych informacji o potencjalnych

* Więcej informacji można znaleźć na stronie: <https://www.transparency.org/en/countries/>

źródłach finansowania. Ze względu na ich charakter, najczęściej są to **środki publiczne** wydawane po to, aby chronić pieniądze podatników. Są one zapewniane albo przez daną instytucję zamawiającą, albo przez instytucję zarządzającą lub nadzorującą jej pracę. W innych przypadkach koszty monitoringu pokrywane są z **wkładu instytucji zewnętrznych lub darczyńców**. Tak było w przypadku projektu Integrity Pacts EU, gdzie Komisja Europejska zapewniła niezbędne środki.

W nowym okresie programowania UE zachęca władze krajowe do uwzględnienia paktów uczciwości w swoich planach lub programach oraz odłożenia środków na mechanizm monitorowania w ramach wysiłków zmierzających do wzmocnienia zdolności administracyjnych i wspierania beneficjentów w realizacji inwestycji. Komisja Europejska zasygnalizowała, że nadal będzie wspierać społeczne monitorowanie wykorzystania funduszy polityki spójności, poprzez wsparcie finansowe ukierunkowanych działań, wymianę doświadczeń oraz narzędzi edukacyjnych.

Możliwe jest również łączenie zasobów pochodzących od wielu fundatorów. Niezależnie od tego, skąd pochodzą środki, muszą one zostać ujawnione publicznie, aby uwiarygodnić pakt uczciwości i wskazać opinii publicznej dowód na bezstronność i niezależność monitorujących.

10. Chcesz skorzystać z paktu uczciwości?

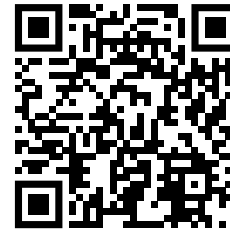
Krajowe oddziały i partnerzy Transparency International mogą pomóc władzom w zaplanowaniu i stworzeniu paktu uczciwości w projekcie lub programie zamówień publicznych, a także w oszacowaniu kosztów monitoringu. Sekretariat Transparency International z

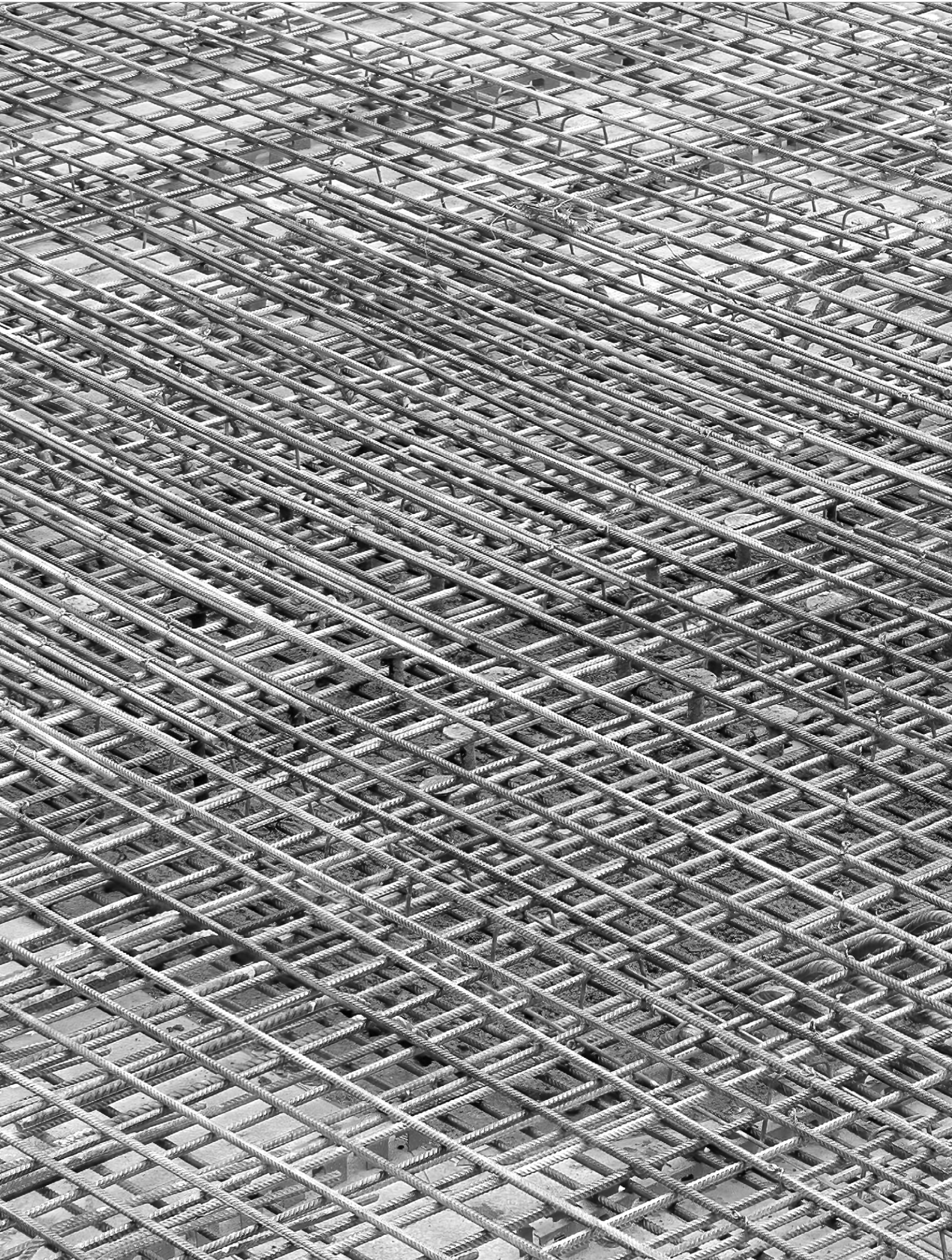
siedzibą w Berlinie może również pomóc w zidentyfikowaniu i zebraniu krajowych i lokalnych organizacji, które są w stanie taki monitoring prowadzić.

Poproś o wirtualne spotkanie z naszym zespołem:

integritypacts@transparency.org

Dowiedz się więcej o paktach uczciwości w UE:
transparency.org/integritypacts

Zapoczątkuj zmiany razem z nami!

ZAANGAŻUJ SIĘ

Śledź nas w mediach społecznościowych, dziel się swoimi poglądami i omawiaj korupcję z ludźmi z całego świata.

**facebook.com/TransparencyInternational/
twitter.com/anticorruption/
linkedin.com/company/transparency-international/
instagram.com/Transparency_International/
youtube.com/user/TransparencyIntl/**

UCZ SIĘ

Odwiedź naszą stronę internetową, aby dowiedzieć się więcej o naszej pracy w ponad 100 krajach i zapisz się, aby otrzymywać najświeższe informacje dotyczące walki z korupcją.

transparency.org

WSPIERAJ

Twoja darowizna pomoże nam wesprzeć tysiące ofiar korupcji, opracować nowe narzędzia i analizy, oraz zmusić rządy i przedsiębiorstwa, by dotrzymały swoich obietnic. Chcemy zbudować bardziej sprawiedliwy świat. Z Twoją pomocą uda nam się.

transparency.org/donate

Civil Control Mechanism
for Safeguarding EU Funds

Transparency International
International Secretariat
Alt-Moabit 96, 10559 Berlin, Germany

Phone: +49 89 35 33 201
Fax: +49 80 35 70 99 11

integritypacts@transparency.org
transparency.org/integritypacts